

Msza Święta jest sercem wiary katolickiej. To bezkrwawa ofiara Chrystusa ponawiana na ołtarzu – źródło i szczyt życia chrześcijańskiego. Jednak na przestrzeni dziejów liturgia Mszy Świętej ulegała różnym reformom. Jedną z najważniejszych miała miejsce w XX wieku, znacząco zmieniając różne części rytu, zwłaszcza Ofertorium.

Ale jakie było głębokie znaczenie tradycyjnego Ofertorium? Jakie modlitwy zostały usunięte i dlaczego? I przede wszystkim – co straciliśmy pod względem teologicznym i duchowym?

Niniejszy artykuł stara się odpowiedzieć na te pytania, odkrywając na nowo tradycyjne Ofertorium i jego znaczenie w rozumieniu Ofiary Eucharystycznej.

1. Dawne Ofertorium: Ryt o Głębokiej Teologii Ofiarniczej

Przed reformą liturgiczną XX wieku Ofertorium we Mszy Trydenckiej (zwanej również Mszą św. Piusa V) było bogate w modlitwy podkreślające ofiarny charakter Eucharystii. W tym momencie Mszy kapłan ofiarowywał Bogu chleb i wino, które później miały zostać przemienione w Ciało i Krew Chrystusa. Choć konsekracja jeszcze się nie dokonała, modlitwy Ofertorium już wskazywały na rzeczywistość ofiary Chrystusa na Krzyżu.

Niektóre z najważniejszych modlitw to:

a) **Suscipe, Sancte Pater**

„Przyjmij, Ojcze Święty, wszechmogący i wiekuisty Boże, tę niepokalaną Hostę, którą ja, Twój niegodny sługa, ofiaruję Tobie, mojemu Bogu żywemu i prawdziwemu, za niezliczone moje grzechy, wykroczenia i zaniedbania, oraz za wszystkich tu obecnych, jak również za wszystkich wiernych chrześcijan żyjących i umarłych, aby przyniosła zbawienie mnie i im na życie wieczne. Amen.”

Ta modlitwa jasno ukazuje teologię: Msza jest Ofiarą składaną Bogu, w której kapłan nie działa jedynie jako „przewodniczący zgromadzenia”, lecz jako pośrednik między Bogiem a ludźmi, składając ofiarę w ich imieniu.

b) Offerimus tibi, Domine

„Ofiarujemy Tobie, Panie, kielich zbawienia i błagamy o Twoje miłosierdzie, aby wzniósł się jako miła woń przed Twoje Boskie Majestat, dla naszego zbawienia i zbawienia całego świata. Amen.”

Podkreślony jest tu przebłagalny charakter Ofiary Mszy. Nie jest ona jedynie pamiątką, ale realną i skuteczną ofiarą, która wstawia się za zbawieniem świata.

c) In spiritu humilitatis

„W duchu pokory i z sercem skruszonym prosimy Cię, Panie, abyśmy zostali przez Ciebie przyjęci, i niech nasza ofiara dokona się dzisiaj tak, by była miła Tobie, Panie Boże.”

Modlitwa ta przypomina nam, że mamy stawać przed Bogiem w pokorze. Kapłan duchowo korzy się przed Boskim Majestatem, uznając swoją niegodność i prosząc o przyjęcie ofiary.

d) Veni, Sanctificator

„Przyjdź, uświęcicielu, wszechmogący i wieczny Boże, i pobłogosław tę ofiarę przygotowaną na chwałę Twojego świętego Imienia.”

To wezwanie Ducha Świętego o uświęcenie ofiary, ukazujące wspólne działanie Ojca, Syna i Ducha Świętego w liturgii.

2. Dlaczego Te Modlitwy Zostały Usunięte?

Po Soborze Watykańskim II, w 1969 roku, papież św. Paweł VI promulgował reformę liturgiczną, w wyniku której tradycyjne Ofertorium zostało usunięte i zastąpione krótszymi modlitwami o mniej wyraźnym języku ofiarniczym. Wprowadzono następujące formuły inspirowane żydowskimi błogosławieństwami:

- **Błogosławiony jesteś, Panie, Boże wszechświata**, bo dzięki Twojej hojności otrzymaliśmy chleb, owoc ziemi i pracy rąk ludzkich...
- **Błogosławiony jesteś, Panie, Boże wszechświata**, bo dzięki Twojej hojności otrzymaliśmy wino, owoc winnego krzewu i pracy rąk ludzkich...

Modlitwy te podkreślają raczej aspekt dziękczynienia i uczestnictwa wspólnotowego, pomijając odniesienia do ofiary przebłagalnej Chrystusa.

Powody tych zmian były szeroko dyskutowane. Niektórzy liturgiści argumentowali, że dawne Ofertorium zbyt mocno antycypowało konsekrację, jakby Ciało i Krew Chrystusa były już ofiarowane przed przeistoczeniem. Inni twierdzili, że nowa wersja bardziej odpowiadała starożytnym tradycjom liturgicznym Kościoła, zwłaszcza Kościołowi Wschodniemu.

Jednak wielu teologów i wiernych zauważyło, że usunięcie tych modlitw zubożyło teologię Mszy, osłabiając świadomość ofiary przebłagalnej i wzmacniając bardziej protestancki pogląd na Eucharystię jako „uczte”.

3. Jakie Są Konsekwencje dla Naszego Życia Duchowego?

„Zapomniane Ofertorium” przypomina nam o potrzebie głębszego zrozumienia Mszy Świętej. Niezależnie od debat liturgicznych, są kluczowe wnioski duchowe:

1. **Odkrycie sensu Ofiary**

Msza to nie tylko wspólnotowa uczta czy modlitewne spotkanie. Jest realnym ponowieniem Ofiary Chrystusa na Krzyżu. Bez jasnego odniesienia do ofiary ryzykujemy banalizację Eucharystii.

2. **Uczmy się pokory przed Bogiem**

Modlitwy trydenckiego Ofertorium uczą, że nie jesteśmy godni, by ofiarować cokolwiek Bogu, ale dzięki Jego łasce możemy Mu powierzyć nasze życie, cierpienia i radości.

3. **Módlmy się ze skruszonym sercem**

Dawna modlitwa *In spiritu humilitatis* przypomina nam o potrzebie skruchy i pokory wobec Boga – czego we współczesnej liturgii czasem brakuje.

4. **Przywróćmy Mszę jako modlitwę wstawienniczą**

Tradycyjne Ofertorium wyraźnie wspomina o modlitwie za żywych i umarłych. To umacnia świadomość, że Msza ma realny wpływ na dusze czyścicowe i całą wspólnotę Kościoła.

4. Jak Odkryć Na Nowo Ten Skarb Duchowy?

Dla tych, którzy chcą zgłębić tę utraconą głębię, istnieje kilka sposobów:

- **Uczestnictwo we Mszy trydenckiej** – wiele wspólnot odprawia Mszę według Mszału z 1962 roku, gdzie Ofertorium wciąż jest obecne.
- **Modlitwa tymi tekstami prywatnie** – mimo że nie są już w nowym Mszale, można je odmawiać w ramach przygotowania do Komunii Świętej.
- **Studiowanie teologii Ofiary Eucharystycznej** – encykliki *Mediator Dei* Piusa XII czy *Ecclesia de Eucharistia* św. Jana Pawła II mogą pomóc w głębszym zrozumieniu Mszy.

Zakończenie

„Zapomniane Ofertorium” to nie tylko kwestia liturgicznej nostalgii, ale temat o wielkim znaczeniu teologicznym i duchowym. Zniesione modlitwy zawierały bogactwo doktrynalne, które pomagało nam lepiej zrozumieć głębokie znaczenie Najświętszej Ofiary Mszy. W czasach, gdy wiara katolicka napotyka zamęt i wyzwania, ponowne odkrycie głębi naszej liturgii może być światłem prowadzącym do umocnienia naszej relacji z Bogiem i pełniejszego przeżywania tajemnicy eucharystycznej.

Obyśmy z pokorą i żarliwością na nowo składali nasze życie w ofierze wraz z ofiarą Chrystusa, słowami naszych przodków w wierze: „Przyjmij, Ojcze Święty, tę niepokalaną hostię...”.